

OZNANJEVALKA MIRU je dandanes kot v preraščeni diungli. Vse ti je zajezeno in če se pomakneš tu korak naprej, moraš na drugi strani dva nazaj. Militarizem ter imperializem sta še vedno svetovna vladarja.

Kaos v Evropi in v Aziji se veča in huda zima preti

Razredni in načelni boj v Franciji in Italiji. — Težave s palestinskim vprašanjem. — Kitajska v še večjem neredu. — Združeni narodi brez moči

Svetovna bitka, ki se vrši med zapadom in vzhodom sedaj za premoč v Franciji in v Italiji, je napravila v obema v politiki in v gospodarstvu veliko zmedo, da do popolnega kraha ni še prišlo. A kot je situacija sedaj, bo ena ali druga stran prej ali slej podlegla, ali pa bo nastala tolikšna anarhija, da je dolgo ne bo mogoče odpraviti še manj pa njenih posledic.

Francija na novem križpotu
Ena najbolj prizadetih in tem spoprijemu je Francija. Zed. države ji zagotavljajo gospodarsko okrevanje, takojšnjo pomoč in zgraditev blagostanja zanjo in za ostalo zapadno Evropo.

Toda Francija je bolna in njen kapitalizem je trhel že dolgo — bil je nagnit že pred prvo svetovno vojno. Je brez iniciative in programa in zažene se kvišku samo kadar se gre proti "delavski nevarnosti".

Jasno je, da se Francija mora odločiti — ali z zapadom ali z vzhodnim blokom. Nekaj časa je skušala voziti po nekaki srednji poti, pa se ji ni posrečilo. Ko je odobrila ponudbo ameriške vlade za ekonomsko pomoč in sodelovanje, so nastopili komunisti z geslom, da je vlada kapitulirala Wall Streetu. Nastala je ena vladna kriza za drugo in vsaka je bila "rešena" tako, da je desnica šla še dalje od leve in da je nastopil proti komunistom ves ostali del politične Francije.

Leon Blum in Ramadier slabo opravila

Najbolj riskirano vlogo imajo v tej borbi socialisti. Leon Blum in Ramadier s svojo stranko sta se sodelovala v ljudski fronti in bila še večkrat v koalicijski vladi, v katero sta zahtevala tudi komuniste. Sedaj je razkol med njimi — kolikor je mogoče razvideti iz ameriških poročil, ki so pomešana s propagando, popoln. Napake pa so kajpada na obeh straneh.

To ne more koristiti drugemu kakor desnici. Socialisti in komunisti se obmetavajo z očitki. Ko je dobil nalogo v sedanjih krizi sestaviti vlado Leon Blum, je udaril v parlamentu po degaullejevcih, ker hočejo spremeniti Francijo v fašistično državo, in po komunistih, češ, da vse kar počno delajo v interesu politike "tuje države" neglede kaj se godi z njihovo domovino.

Tako Blum in zborniki ni dobil večine, ker se je zameril obema ekstremoma. Predsednik Aurel je poveril nato sestavo vlade Robertu Schumanu, ki je nekaj

krščanski demokrat in ta je takoj uvedel policijske metode za zadušitev stavk. In res jih je izvajal kot je običaj kadar se vrši borba med stavkarji in vlado. Blum in Ramadier bi storila boljše, če bi uvidela, da bo Francija v anglo-ameriškem bloku — kar pomeni zgolj v ameriškem — vsled ameriške podpore primorana usmeriti vso svojo notranjo in zunanjo politiko po tokih, ki jih bo vodil državni departement v Washingtonu. In če zavedejo Francijo v fašizem — potem bodo posledice iste kakor so bile v Italiji, ko jo je zajezil Mussolini, in v Nemčiji, ko jo je Hitler tiraniziral.

Ameriška obetanja

Ravno v minulih kritičnih dneh, ko so po ulicah francoskih mest udarile v urade komunističnih listov policijske čete in ko so stavkarje podili gasilci s svojimi curki vode iz cevni, je bilo po francoskem radiu vrsta za vrsto apelov, naj se delavci vrnejo na delo, če ne boje biti v mrzlo skozi zimo in na gladni. Kajti čeprav so ameriške ladje, napolnjenje z živili na potu, to ne bi zadostovalo, ako si Francija sama ne bo pomagala.

Enaka obetanja so v Italiji. Tam je tudi beda velika in vsak nered jo povečuje. Toda delavstvo Nennijevega-Togliattijevega bloka neče iti pod dominacijo ne tujih ne domačih finančnih magnatov. Vendar pa si obe sku-

Nadaljevanje na 5. strani.)

NARAŠČANJE DVOMA V KONČNI USPEH MARSHALLOVEGA NAČRTA V EVROPI

Zvezni kongres je na svojem izrednem zasedanju z veliko večino izrazil svojo naklonjenost Trumanovu predlogu za takojšnjo pomoč Franciji, Italiji in Austriji, a mnogi vodilni senatorji in kongresniki so v dvomu glede celotnega Marshallovega načrta, ki bi Zed. države stal okrog dvajset milijard dolarjev brez vsakega jamstva na uspeh.

Za takojšnjo pomoč omenjenim deželam smo imeli tudi vlak, ki je šel skozi vsa važna mesta v tej deželi in zbiral živila za Evropo. Ali pravilneje, za Italijo in Francijo. Glavno vprašanje, s katerim se peto naša vlada je, kako zapadni Evropi pomagati, da si bo potem lahko sama pomagala.

Senator Taft iz Ohia, ki ima ambicijo postati prihodnji predsednik Zed. držav meni, da nas bosta Truman in Marshall zapeljala v bankrot. S svojega stališča misli, naj se kapitalizem ohrani saj tam kjer je utrjen, torej v Zed. državah, namesto da bi utikal prste v evropsko žerjavico.

Očitaj je vladi, da je vrgla proti tri in pol milijarde v pomoč Angliji ne da bi slednji kaj koristilo, naši davkoplačevalci pa so za toliko prikrajšani. A ta kritika ni toliko upravičena kot pa so kritike glede Grčije in Kitajske. V slednji smo potrošili milijarde, v Grčiji že nad par sto milijonov ne da bi ljudstvu tukaj ali tam kaj prida koristilo. Če že dajemo, naj bi prejemnikom saj pomagalo! A rezultat je le, da se lahko do dna korumpirani in bankrotirani režimi toliko dalj vzdržujejo v pogubo svojega lastnega ljudstva.

To velja posebno glede Čiang Kaišekovega režima in grške rojalistične vlade, ki je bi brez angleške in naše pomoči že davno ne bilo.

Sedaj se naša vlada trudi zgraditi v Italiji režim, ki bo lahko ustrašoval tiste množice, ki so za preobrat in s

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Izdava Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE
NAROČNINA: V Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75;
za četrt leta \$1.00.

Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopiši in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do ponedeljka popoldne za priobčitev v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor: Frank Zaitz

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.
Foreign Countries: One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Avenue CHICAGO 23, ILL.
Telephone: ROCKWELL 2864.

Ali ni čudno, da smo se po minuli vojni tako nagloma pripravili na drugo?

Razni raziskovalci javnega mnenja pravijo, da je naše ljudstvo miselno že toliko pripravljeno na novo vojno kot da bi rajše ako se prične čimprej, češ, da bo potem saj te "komedije" konec.

Predstavljajo si — seveda pod vtisom naše propagande — da bo ta nova vojna le kratkotrajna stvar. Mi imamo kupe atomskih bomb, zmetali jih bomo na ruska mesta in potem bodo Zedinjene države zapovedovale vsemu svetu po svoji mili volji.

Izgleda, da se v Moskvi ne boje te nevarnosti. Večinoma imenujejo naše navduševanje za vojno proti Sovjetski uniji za velik bluf.

Naši treznejši žurnalisti se boje, da res podkurjujemo v vojno napetost toliko, da bo zagorelo. Oni niso prepričani, da zmaga atome bombe temveč da pokončamo druge in sebe.

To, da je v duhu Trumanove doktrine vsa naša politika — ekonomska, vojaška in politična — usmerjena "obračunati z ruskim komunizmom enkrat za vselej", je gotovo.

"Chicago Tribune" z dne 25. nov. ima dolg uvodnik, v katerem ugotavlja, da je naše letalstvo pripravljeno na udar in da mu poveljuje dva najboljša ameriška zrakoplovna veščaka, namreč generala Le May in Twining, oba na naših bazah na daljnem ameriškem severu in v Evropi, kjer jih imamo čim bližje ruske meje.

To, da nam je Rusija nevarna, je kajpada bluf, ker nima naša bližina nobenega oporišča. Mi pa jih imamo krog in krog Rusije.

Ako človek čita "Chicago Tribune", ki se baha, da je največji časopis na svetu — vsekakor je eden izmed najbogatejših — bi mislil, da je za vojno proti USSR vsak hip. Na drugi strani se krega proti Wall Streetu, ker res napeljuje s pomočjo svojih ljudi v Trumanovi administraciji v tako vojno.

Hearstovo časopisje jo tudi hoče, pa ves poljski klerikalizem, brezposelni dvorjani in vsi drugi taki, ki bodo ostali na toplem, na varnem in v izbili tudi v vojnem času.

Ljudstvo te resnice kajpada ne zapopade in vzrok je, ker je odvisno od poročil v časopisju, v filmih in v radiu, ki jih kontrolirajo ljudje z "zlatim trobentno". Čuje samo njihov glas, pritrjuje, se smeje in drvi v nove nesreče.

Avstrija se začela "resno" upirati zoper "večje" kot "manjše" zlo

Na mirovni konferenci, ki se je pričela koncem novembra v Londonu glede bodočnosti Avstrije in Nemčije, je posebno prva zahtevala, da naj ji "zavezniki" (Zed. države, Anglija, Sovj. unija in Francija) dajo samostojnost, ker ji na sedanji način ni mogoče obstajati.

Po prvi svetovni vojni so v Versaillesu hoteli ustvariti iz Avstrije nekako drugo Švico, a se namen ni posrečil. Pač radi tega ne, ker so hoteli zborovalci v "dvorani zrcal" Avstrijo za nekako protiutež Nemčiji, Vatikan jo je hotel napraviti za trdnjavo svoje cerkve in večina Avstrijcev pa je smatrala, da njihova oguljena dežela ne bo mogla živeti razen ako se združi z Nemčijo, ali pa če jo bodo s potrebščinami zalagale zmagovite sile. Zgodilo se je sledeče, toda v nezadostni meri, ker pomagati so morali tudi Nemčiji.

Tako se je Avstrija v prvih petih letih oslanjala na miloščine, imela brezposelnost in si želela kam ven na prosto — v združenje z nemško weimarsko republiko, česar pa ji zavezniki niso dovolili. Ko je prišel h krmlu Nemčije Hitler, si je Avstrijo vzel ne da bi koga vprašal. Zavezniki niso ugovarjali dočim so nemški republikanci pred Hitlerjem nagajali — sebi in vsemu svetu v škodo — njemu so popuščali in čestokrat tudi pomagali.

Ko je Avstrija postala še pred Hitlerjem — na pobudo Vatikana in Mussolinija klerofašistična, so demokratični stebri v Londonu, v Parizu in v Washingtonu molčali in pustili socialdemokratu umirati po dunajskih ulicah od fašističnih krogelj, ne da bi rekli kaj izdatnega njim v obrambo.

Sedaj se gre za bodočnost Avstrije znova. Stiri države jo imajo v pesteh. A v glavnem se gre za bodočnost Avstrije med Zed. državami in Sovjetsko unijo.

Kam prav za prav spada Avstrija? Mnogi avstrijski socialdemokrati so po prvi svetovni vojni trdili, da je avstro-ogrskega cesarstva konec, naj gre nemški del Avstrije v weimarsko nemško republiko, ker je demokracija in Avstrija bi ji v demokratiziranju le pomagala.

V Parizu so rekli ne — češ, Nemčija bo postala premočna. V svoji želji preprečevati socialno demokracijo so dobili v Nemčiji nacizem. In sedaj se s pomočjo Trumanove doktrine bore proti "komunistični" nevarnosti. Kdo pa jo je pomagal ustvariti če ne zavezniki s svojimi mirovnimi pogodbami po prvi svetovni vojni?

Predsednik sedanje Avstrije, Karl Renner, ki je šel že skozi mnoge socialne in politične borbe, je pred tekočim zasedanju velike četvorice v Londonu dejal, da Avstrija ne želi, niti ne bo biti tarča v boju veseli. "Dajte vi v Londonu (na sedanji mirovni konferenci) najti kako vrzel, da nas izmotate iz zamotanja, v katerega ste nas zapletli", jim je dejal.

Zed. države ga tolažijo, da naj se ne vznruja, saj imamo Marshallov plan in potrebščine za prvo silo so za Avstrijo, Italijo in Francijo že na potu.

Renner pred vsem želi, da se zavezniki čete poslove iz Avstrije. Stejejo okrog 100.000 mož. "Če smo vam prijateljska dežela," je dejal, "čemu naj imamo toliko oboroženih gostov?"

Nesreča (za Avstrijo namreč) je, da ona po nacistični okupaciji ni

PRIPovedni DEL

VLADIMIR NAZOR:

NOVELE Pridiga na morju

(Nadaljevanje.)

Zdaj je že zapenjal obleko, ti-pal po prsih, da bi se še enkrat preprčal, ali je vse zopet v žepih in na svojem mestu.

— No, le stopi malo bliže! Ni-mam volje, da bi hodil na sonce in veter. Bolela bi me glava.

Sedel sem na pokrov zraven luknje.

— V gimnazijo torej! Veseli me! Tvoja mati je pametna žena... Dandanašnji tudi našim otrokom, ki bodo po nas podedovali mnogo več kakor ti po očetu, ne kaže nič drugega. Taki so danes časi, sinko moj!

Držal je roke na robu odprti-ne in gledal naravnost vame. Meni se je v začetku dobro zde-lo, ker mi stari gospod tako re-sno govori kakor odraslemu.

— Da! Odkar smo nehali tr-govati z Benečani, se je za nas vse spremenilo. Propadamo. Do-bro poznaš tiste prazne hiše v luk-i. To so naša nekdanja skladiš-ča. Toda iz njih nič več ne prevažajo naše jadnice našega vina in našega olja v Benetke. Nimamo več svoje hiše v Benet-kah... Da, sinko, druga izhoda ni ko gimnazija!

Galeb je kričal nad ladjo. S širokimi, mirnimi krili in izte-gnjenimi vratom je visel točno nad nama in držal glavo malo postrani, ko da gleda na pleša-sto glavo, ki kuka iz luknje, in na dečka, ki nerodno sedi na sa-mem robu pokrova, v strahu, da se mu hlače ne bi prijele razgre-tega katrana.

— Poslušaj! Pusti zdaj gale-be!... Da, sinko! Vi vsi, ki ste mlajši, morate postati nekaj drugega; vsega se morate učiti, kar je treba, najbolj pa račun-stva; pri nas vseh, najbolj pa pri tvojih doma, niso nikoli znali računati. Saj vidiš, kako je se-daj. Posrevest je dovolj, toda kakšnih! Kamen! Pa suša. Pa peronospora. Pa trgovinski spo-rasumi z Italijo. Propadli smo! Se enkrat ti rečem: propadli smo! Ker nismo znali računati ne s številkami ne z novimi raz-merami. Edino jaz...

Pritisk vetra je nagnil ladjo na bočno stran, Prazen sodec se je prevrnil in se odkriljal po pa-lubi, zaletel med ljudi na krmi, da je nastal vrišč in smeh.

— Pusti to!... Saj ni nič... — ni mi dal, da bi se premaknil. Toda nit njegovega pripove-dovanja se je pretrgala, a takoj je začel sukati novo.

— E, vem. Borba je bila med tvojim očetom in tvojo materjo zaradi tvojega šolanja v mestu. Ona je imela prav, pa tudi nje-mu se ne čudi. Rečeš je, velik revež. Pet otrok, posestvo mu je propadlo, njemu se prav pose-bej. V bodoče bo še teže.

Pazljiveje sem ga poslušal. Ko

više obdana s penami, ki so silile celo čez ladjin rob in mi škro-pile obraz.

Stric pa je nadaljeval:

— Sinko, ti ne smeš po tej poti! Da, prvi korak usmerjaš v življenje, a pazi, da kreneš takoj v pravo smer. Iztrgal si se luki, tistemu mrtvili in puščobi, ne vračaj se tja, dokler ne boš ču-til, da ti luka nič, prav nič ne pomeni. Uči se, dokler se ne nau-čiš biti nekaj drugega kakor so ljudje, ki jih ona vzgaja in ki jih zla usoda meče vanjo.

— Bom!

— In še tele besede si dobro zapomni! Dandanašnji je to-le duša vsega na svetu: — števil-ke! In nova boginja, hladna, a pravična, skopa v besedah, toda nepogrešljiva: Matematika! Ra-čunati se uči, pa boš iz stare oče-tove hiše napravil palačo.

— Bom! Bom!

Se nekaj je hotel reči, toda valovi so začeli škropiti s pena-mi tudi njega. Pomahal mi je z roko in potegnil pokrov na luk-njo. Izginil je pod palubo.

3.

Zopet sem sedel na svoj kov-čeg in se z roko oprijel jambora. Zibanja brzeče ladje, suštenja jadra nad glav, vselega šuma-ta valov in lesketanja pen v son-cu sem se vedno veselil. Toda tokrat ni bilo tako.

Nekam zmešan sem bil od vseh tistih besed. Nekatere so mi ležale ko trnje ali kamenčki na sru. Toda zdelo se mi je, da je "stric" govoril od srca. In pa-metno, zelo pametno. Bil je edi-ni izmed naših sorodnikov, o ka-terem so pravili, da ima še de-narja v mestu, v neki hiši, kjer morajo biti velike kleti, polne srebra in zlata; "banka" ji pravi-jo. Zato vsi ljudje spoštujejo tega gospoda... A mi? Moj oče? Da! Prav pravi stric. Tudi moja mati ima prav. Da, saj sem naj-starejši.

Zelo sem si prizadeval, da ne bi mislil na luko, na tisti otok, ki se je oddaljeval. Gledal sem na mesto, vse obsijano od sonca in tako bližnje, da sem videl že okna hiš, ki so nanizane v pol-krogu na obali širokega prista-nišča, veliki zvonik pa je rasel vedno višje iz morja streh. Ladje so plule v pristanišče, druge iz njega; jata galebov je letala nad njim.

Pred velikim, belim mestom na razburkanem in svetlobo obsijanem morju je bilo vse živo in veselo. Vame pa je silila vedno večja žalost. Pene so briz-gale vame, obleka me je zopet tiščala in vezala. Ko sem zagle-dal tetino hišo, mi je leglo nekaj težkega na srce. Skoraj stemni-lo se mi je pred očmi. Ko da sem se vzel na okno tiste majhne sobe v četrtem nadstropju in da gledam spet globoko doli v te-mačni prepad z visokimi, vlaž-nimi stenami.

Začutil sem, da me prvič v življenju popada morská bole-zen, da se opotekam ob zibanju ladje.

Z obema rokama sem se mo-čno oprijel jambora.

Ko smo pristali in je paron-Marko porinil mostiček na rob obrežja, sem še vedno stal na istem mestu.

Ljudje so že odhajali. — Pojdiva, gospodič! Niti genil se nisem. Nekdo je pristopil k meni. Nekaj grenkega in trpkega sem začutil v sebi.

— Nočem!

Gledali so me, ko da me sprašujejo, kakšna šala je to.

— Ne grem! Tu ostanem do jutri, ko se vrnem.

— Kaj vam prihaja na um? — je dejal paron-Marko, in me zgrabil za komolec.

— Ne! Ne! — sem zakričal, hotel izveči roko in se spustil v jezo.

Ljudje okrog mene so se vz-nemirili.

— Dajte! Na kraj ga potegni! — sem zaskril "stričev" glas.

Nekdo me je zgrabil z rokami. — Nočem! Nočem!

Z vsilo sem se držal starega jambora, čigar najmanjšo raz-poko, vsak madež sem poznal. Ko so me odrgali od njega, sem zgrabil za vrvi, za še strohnele vrvi, po katerih sem tolikokrat plezal na vrh jambora.

Krčevito sem jih stiskal.

— V luko hočem! K očetu!

— Vlado? To je pa že preveč!

— je dejal "stric".

Tod... takrat sem šele planil:

SEDAJ, KO SE POSEDUJOČI SLOJI PO SVETU združujejo pod raznimi gesli za obvarovanje privilegija izkoriščanja, in za kupčenje privatnih bogastev, se vrgli med delavstvo strup razdvajanja in ga slepe s nekakimi nevarnostmi, ako svet, ki temelji na profitarstvu propade in ga nadomesti socializem. Ali kot posebno v Ameriki pravljeno, "komunizem". Kdorkoli izmed delavskih ljudi sedaj sledi rajše kapitalistični propagandi, kot pa da bi deloval za solidarnost proletarijata, je ali zakrknel, ali zamrežen od sovražnikov delavstva, ali pa izdajalec.

En način pobijanja diskriminacije

Na prvi pogled se zdi Gary, Indiana, navadno pusto mesto, eno stoterih industrialnih središč Amerike. Nekoliko globlje-ga pogleda je treba, da človek ugotovi precejšnjo razliko. Prebivalci mesta—drugodni, črni in "domači" beli—predstav-ljajo sestav ameriškega prebi-valstva kjerkoli. Problemi teh ljudi so slični onim našega osta-lega prebivalstva. En problem, ki ga skušajo rešiti prebivalci v mestu Gary, je obenem pro-blem, katerega skuša rešiti vsa dežela: kako doseči, da bo delo-vala demokracija za vse prebi-valce, pa naj bodo kakršnega koli plemena, vere ali narod-nostnega izvora. Naloga ni la-hka in to je pokazala nedavna šolska stavka v Garyju. Ta stav-ka se je pričela začetkom letošnjega šolskega leta, zato, ker je mestni šolski svet odredil pre-mestitev 338 majhnih zamorskih otrok v razrede osnovne šole Emerson—šole v katero so do-tlej pohajali samo beli otroci.

Nova odredba šolskega sveta namreč določa, da morajo pose-čati otroci šole okrožja v katerem živijo. Pred tem so beli otroci vedno hodili v šole v svo-ji okrožji, otroci črncev pa so lahko posečali šole v drugih ok-rožjih, kar je imela za posledico, da je ta "posebni privile-gio" ločil šole v bele in one ka-tere so posečali poleg belih tudi zamorski otroci. Nova šolska od-redba, ki za enkrat velja le za osnovne šole, a bo pozneje vklju-čila tudi višje ljudske šole, je bila uvedena radi stavke v Froebel High School l. 1946 in na-uka o demokraciji, ki so ga iz te stavke dobili njeni vodje in ostalo prebivalstvo mesta.

Višja šola Froebel ima učence in učence izhajajoče iz več kot 50 narodnostnih skupin. Tu bi se bila morala pokazati prava in vzorna ameriška demokracija. Ali mnogi starši višješolskih di-jakov in dijakin—kakor tudi mnogi dijaki sami—so pričeli čutiti, da so smatrani za tujce in ko je bila baš ta šola izbrana,

— Nočem! Nočem številk! Nočem vaše matematike! Lagal si, lagal... grbaveč! — Ho! — je vzklilnil; potem je skomizgnil z rameni in odšel z drobnimi, naglimi koraki. Se nekaj časa sem se upiral. Nazadnje so me iztrgali. Skoraj bi dejal, da so me od-nesli k teti.

Dr. John J. Zavertnik
PHYSICIAN and SURGEON
3724 WEST 26th STREET
Tel. Crawford 2212
OFFICE HOURS:
1:30 to 4 P. M.
(Except Wed., Sat. and Sun.)
6:30 to 8:30 P. M.
(Except Wed., Sat. and Sun.)
Res. 2219 So. Ridgeway Ave.
Tel. Crawford 2445
If no answer—Call
Austin 5700

BARETING & SON
POGREBNI ZAVOD
Tel. 30-361
434 Broad Street
JOHNSTOWN, PA.

America. Ravnatelj Emerson šole je apeliral na študente naj se vrnejo v svoje razrede in ob-nem je izdal apel na starše (ti so tvorili stavkovni odbor). Ko vse ni nič pomagalo, so mestne šolske oblasti zagrozele staršem s podvzetjem legalnih korakov v smislu novega državnega zaka-na Indiane, ki prepoveduje šir-jenje in podžiganje plemenske-ga sovraštva in zapostavljanja, kakor tudi na podlagi šolskih postav, katere prepovedujejo nagovarjanje k izostajanju iz šole. V okviru teh postav je bila odredjena aretacija številna star-šev stavkarjev.

Koncem drugega tedna stav-ke je bilo opaziti skoro normal-no udeležbo v razredih. Kar to-rej ni bilo mogoče doseči z lepo besedo in pametnim prigovarja-njem, se je doseglo z aretacija in z grožnjo nadaljnega izvaja-nja zadevnega zakona.

S tem seveda še ni izvojevan v Garyju boj proti diskriminaciji, toda uveljavljanje navedbe, ki streži za odpravo zapostavlja-nja v šolah, so mestne šolske ob-lasti zagotovile šolo pohajajoči mladini tega mesta koristi demo-kračne, neločne izobrazbe, ki bo iz nje napravila boljše Ame-ricane nego so se v tem pogledu izkazali nekateri starši te mla-dine. Common Council.

Nace Zlemberger se je oglašil

Piney Fork, O. — Obnavljam naročnino, \$6 za dve leti, in na-ročam tudi en izvod Ameriškega družinskega koledarja za leto 1948. In pa knjigo Prosvetne matice naročam. Kar je odveč, naj gre v tiskovni sklad.

Oprostite, ker pišem s svinč-nikom. (Op. u. Nace Zlemberger je že skoro 80 let star in eno oko je izgubil, ko je bil uposlen pri popravljanju cest.)

S črnolom ne morem več pisa-ti — ne vidim in pa roka se mi trese.

Ako bi prej vedel, bi si kaj več prihranil za starost. Sedaj dobivam starostno podporo \$43. Za živje imam \$40 dosti, a treba bi bilo še kaj za druge stvari.

Ko sem čital, da je urednik Zaitz zbolel, sem se tudi jaz ustrašil. Urejevali tak list kot je Proletarec, ni igrača. In pa za majhno plačo. Zato so se prej uredniki pri Proletarcu pogosto menjali.—Nace Zlemberger.

Nekaj o današnjih razmerah po svetu

Chicago, Ill. — Čas in narava se spreminjata kakor človek iz mladosti v starost. Poletni časi so za to leto minili in z njimi vred so seveda tudi pikniki ter drugi taki izleti za nami.

Sedaj se spet kratkočasimo v dvoranah. In ob enem razprav-ljamo, kaj bi bilo dobro napra-viti za eno ali drugo našo orga-nizacijo na političnem ali kul-turnem polju. In posebno pa za naše delavsko časopisje.

Ker sem ravno pri časopisju, naj k temu omenim apel Joško-ta Ovna našemu tisku v korist.

Njegova poročila v Proletarcu zelo rad berem. Takih možakov kakor je on bi moralo biti veliko med nami. Pod naslovom "Naše gibanje" je imel zelo koristne omenbe v prid Proletarca. To je naše edino orožje. Človek, ki ne čita delavskega časopisa, je v politiki popolnoma izgubljen, tako kakor vojak brez puške.

Torej je naša dolžnost, da pod-piramo svoje delavske liste in tak list je tudi Proletarec, ker ima gradivo, ki ga mora odobra-vati vsak zaveden delavec.

Zato je njegov program na

Pišite po novo knjigo "Slo-vensko-ameriška kuharica" v Proletarčevu knjigarno. Cena \$5.00. Naročite si jo še danes.

PRVA SLOVENSKA PRALNICA

Parkview Laundry Co.

1727-1731 W. 21st Street CHICAGO 8, ILL.

Fina postrežba — Cene zmerne — Delo jamčeno

TELEFONI: CANAL 7172-7173

ZA LIONE TISKOVINE VSEH VRST

PO ZMERNIH CENAH SE VEDNO

OBRNITE NA UNIJSKO TISKARNO

ADRIA PRINTING CO.

Tel. MOHAWK 4707

1838 N. HALSTED ST. CHICAGO 14, ILL.

PROLETAREC SE TISKA PRI NAS

PRISTOPAJTE K

SLOVENSKI NARODNI PODPORNI JEDNOTI

USTANAVLJAJTE NOVA DRUŠTVA. DESET
ČLANOV(IC) JE TREBA ZA NOVO DRUŠTVO

NAROČITE SI DNEVNIK

"PROSVETA"

Naročnina za Zdravstveno društvo (vsestrani Chicago) in Kanado
\$5.00 na leto; \$4.00 na pol leta; \$3.00 na četrt leta; za Chicago in
Cook Co., \$9.50 na leto; \$4.75 na pol leta; za inozemstvo \$11.

Naslov za list in tajništvo je:

2657 SOUTH LAWNDALE AVENUE

CHICAGO 23, ILLINOIS

KRITIČNA MNENJA, POROČILA IN RAZPRAVE

Zibelka slovenstva — slovenska Koroška se še danes duši pod tujci

Zapadna državna meja med Jugoslavijo in Italijo je potegnjena. Bolesten krik slovenskega življa v Gorici in okolici je bil uvod v novo dobo naših rojakov v okviru De Gasperijske Italije. Meja, ki sicer manj globoko kot nekdanja, zato pa bolj nenaravno in nesmiselno reže telo slovenskega naroda na zapadu v dva dela: v Tržaško državo in Italijo. Kakor da mali slovenski narod nima mesta pod soncem, tako ga trgajo, ropajo, murčarijo. Toda primorsko ljudstvo se je v zadnjih desetih letih žilavo borilo proti pohlepniemu za sužnjem in ohranilo vse svoje bistvo do danes neokrnjeno in ostalo še naprej vedro in borbena.

Severna meja slovenskega naroda pa ne zaznava niti takega napredka. Stvari stojijo kakor pod Avstrijo, kakor pod nemškimi rajhom. Kakor da se ni nič zgodilo, kakor da ni bilo težkega osvobodilnega boja, kakor da fašistična Nemčija ni bila strta. Koroško vprašanje se rešuje izven Koroške, kot da ni ljudstvo vstalo proti nečloveškemu zatiranju, se dvignilo v upor in zmagalo.

Boj slovenskega naroda je star, kakor je star slovenski narod. Po tlačenju grofov in knezov, ki so z ognjem in mečem delili "pravico", so se vrstili drugi zatiralci, vse preko avstrijskih oblastnikov in hitlerjevskih pruskih škornjev. In vendar je bila Koroška srce in zibelka slovenstva, kulture, jezika. Imena slovenskih pesnikov, pisateljev, jezikoslovcov, narodnih budilcev Antona Janežiča, Matije Majerja-Zilkega in drugih so prispevala k slovenski kulturi odločilen delež v preteklem stoletju. Mesto Celovec je bilo važno središče slovenske kulturne delavnosti.

Kot izraz gibanja koroških Slovencev se je razvila v najhujših vojnih letih proti številnim krivicam partizanska borba, dokaz vere in moči ljudstva ob Dravi. Nemci so že v letu 1942 izselili iz Koroške, iz svojega rodnega doma preko 300 zavednih slovenskih družin. Ni čuda, da se je partizanska borba okrepila, da je okoli 3000 hrabrih borcev vedno močnejše in države napadalo. To je bil vse ljudski odgovor na početje brezdušnih Nemcev. To je bil obenem tudi odgovor Korošcem na krivični papirnati plebiscit iz l. 1920, plebiscit zaslepljenosti in zastraševanja. Ta novi krvni plebiscit pa je resnična volja in zahteva severnega dela slovenskega naroda po združitvi z rodniimi brati.

Današnje stanje na Koroškem je ironija, posmehovanje in burka vladajočih krogov do slovenskega življa na Koroškem, do vseh težkih žrtev nacističnega tiranstva. Angleške okupacijske oblasti, ki naj bi predstavljale bojne zaveznika proti skupnemu sovražniku — fašistični Nemčiji — so danes izročile zopet usodo koroških Slovencev v roke nacističnim priganjem. Po umiku jugoslovanske armije, ki je skupno s koroškimi partizani osvobodila Koroško, so bili postavljeni na vodilna mesta znani nacisti, ki imajo v germaniza-

ciji in nasilnih metodah že bogate izkušnje. Samo nekaj imen: v nacistični Nemčiji podpolkovnik, zdaj polkovnik Stösser je na Koroškem varnostni direktor; hitlerjevski oficir, ki je opravljal tedaj važne naloge Hitlerja, dr. Karl Newole ima vplivni položaj ravnatelja deželne uprave; bivši uradnik raznarodovalnega nacističnega lista Rudolf Cefarin je postal vodja majnskega (to je raznarodovalnega) referata pri koroški deželni vladi, da o drugih znanih Hitlerju zvestih priganjnih niti ne govorimo.

Slovenci so upravičeno postavili zahtevo po svojih organizacijah. Toda videti je, da ne uživajo nikakih demokratičnih svobodnih in narodnostnih pravic. Oglejmo si nekaj takih organizacij, ki so jih upravičeno zahtevali Slovenci na Koroškem. Osvobodilna fronta ni priznana (dasi so se Avstriji na račun slovenskih partizanov na Koroškem bahali pred svetom, da se borijo proti nacizmu), Zveza koroških partizanov je prepovedana; Zveza mladine za slovensko Koroško prepovedana; Antifašistična ženska fronta prepovedana; Zveza slovenskih izseljencev pa je pred priznanjem s strani avstrijskih (t. j. britanskih) oblasti pretrpela grobe žalitve in napade. V letu 1945 so celo prepovedali povratek izseljencev pod rodni krov. Dne 15. aprila 1946, na dan proslave 4. obletnice nasilnega izseljevanja, pa je zborovanje napadla avstrijska policija s kamenjem in mrazimi curki iz gasilskih brizgalen, te žrtve nacizma, med njimi tudi žene in otroci, medtem ko je celovška škofija prepovedala spominsko mašo za žrtve, ki se niso vrtnile več iz zloglasnih nemških taborišč. Izseljenci, ki so jih hitlerjevske tolpe poglajale iz domovnih ognjišč, še do danes niso postali lastniki svojih posestev. Še vedno ni bil izveden prepis lastništva v zemljiški knjigi in ne verjetno se sliši, toda dejstvo to potrjuje, da je še vedno pravni lastnik SS-Reichsfuehrer Himmler, kar mora z gnusom odkloniti vsakdo, kdor ima še kaj morale.

Na Koroškem ljudstvo nima svojega glasila, svojega lista, če izrazimo glasilsko "Koroška kronika", kjer so sodelavci pobegli ropniki, a nobenega Korošca. "Slovenski vestnik", ki edini zastopa resnične želje ter interese koroških Slovencev, mora izhajati izven mej Koroške, na Dunaju. Pač pa živi na Koroškem okrog 5000 "razseljenih oseb", kolaboracionistov, ki sedaj ruvarijo proti svojim državam in se bavijo z vsemi mogočimi in nemogočimi, predvsem nečistimi posli, hočejo lagodno živeti na hrbljih delovnih ljudi ter poskušajo razbiti enotnost koroškega ljudstva. Nacisti pa se zbirajo v novih organizacijah, predvsem v tako imenovani "Zvezi domovini zvestih južnih Korošcev", propagirajo nemoteno velikomemsko šovinistično miselnost, napadajo v svojem listu "Unsere Heimat" partizansko borbo in blatijo slovenske narodne svetinje. Člani te zveze napadajo zavedne Slovence, izživajo na raznih prireditvah, po-

šiljajo grozilna pisma, pobirajo ter izsiljujejo podpise za "nedejstvo Koroško", to je Koroško v sklopu avstrijske države.

Cepprav štejejo Slovenci na Koroškem preko 100.000 prebivalcev, se jih skuša z različnimi ukrepi raznarodovati. Nacistično nastrojene oblasti ustvarjajo gonjo proti dvojezičnemu pouku. Na dvojezičnih šolah poučuje 280 učiteljev, vendar pa od teh obvlada slovenski jezik samo 33 učiteljev. Tako predstavlja šola kakor nekdanji središče za pomemčevanje slovenske mladine. Pouk imajo nacisti in folksdojčerci, medtem ko slo-

CVETKO KRISTAN (Ljubljana) Škozi taborišči Begunje in Št. Vid v izgnanstvo

Nekaj spominov iz leta 1941 (Nadaljevanje.)

5. maja sem prišel na vrsto tudi jaz. Pred Delavskim domom na Jesenicah, kjer je imela zadruga, ki sem jo vodil, svoje urade, se je ustavil popoldne avto, iz katerega sta izstopila nemški Gestapovec in poturica Jeseničan, doverljajski predsed

Iz SANSovega urada

3424 W. 26th St., Chicago 23, Ill.

Podjetnost jugoslovanskega ljudstva in važnost SANSo

Piše F. A. Vider, predsednik

Vsestranska in neizmerna podjetnost, kakršna je po socialnem preobratu Jugoslavije v teku zadnje vojne objela jugoslovansko ljudstvo, je tako glasna priča zadovoljstva velike večine naroda z novo vlado, da ne more tudi najglasnejša propaganda javnost prepričati, da ni to neizpodbitna resnica. To bodo morali končno radi ali neradi priznati tudi apostoli Vatikana, kateri si še vedno prizadevajo prikriti to dejstvo. Tako železna volja in marljivost do hitre obnove domovine je mogla le tam, koder ima ljudstvo tako vlado, ki predstavlja mišljenje večine naroda, in koder ima ljudstvo zaupanje v svojo bodočnost.

Ko človek čita razne publikacije, katere sčaja prihajajo iz domovine, posebno se ilustrirana revija "Tovariš", ga nehoti objame tak občutek, da bi pobral svoje borbo inmetje, odšel v Jugoslavijo in se tam pridružil armadam delavcev, ki gradijo ceste, železniške proge, vzpostavljajo industrijo, kultivirajo kmetije itd. v želji, da bi temu delavskemu narodu — bratom in sestram — vsaj nekaj pripomogel v njegovem naporu pri gradbi boljše bodočnosti.

Komaj sta potekali dve leti, odkar je bil izgnan zadnji okupator iz jugoslovanske zemlje in ki se mu je postavilo po robu ljudstvo, dasi je bilo skoro neznan napram njegovi sili po številu in istotaki v tehnični oporožitvi; toda to ljudstvo je bilo velikan po duhu in ta njegova veličina je premagala vso peklenko vojaško tehniko in masinerijo ter končno triumfiral v zmagi. Danes, po kratki dobi kot že omenjeno, pa čitamo, da je v avgustu v novo izgrajeni tovarni "Litostroj" v Ljubljani že pričelo teči prvo jeklo, ki bo industrijno revolucionalno vso Jugoslavijo. Več se ne bo treba jugoslovanskim sinovom in hčeram seliti v tujino za kruhom, kot smo se morali neštetosti. To je tako velika pridobitev za domače delavstvo, da jo je mogoče pravilno ceniti le o nemu, ki je sam okusil kruh tujine.

Okupator je jugoslovanskemu ljudstvu prizadel težke človeške kakor tudi materialne izgube, kajti uničenega in opustošenega je bilo toliko, da se skoro ne da popisati. Končno pa je bila dežela še oropana vsega, kar se je dalo odnesti, tako da bi bilo marsikateremu drugemu narodu v takem položaju in ki bi ne imel jeklene volje do vstrajnosti, skoro za obupati. Toda jugoslovansko ljudstvo ni obupalo!

To ljudstvo ni čakalo na nobeno zunanjo finančno ali fizično pomoč, pač pa je šlo takoj po končani vojni skoro golih rok na delo in s to svojo odločno voljo v teku par let izvršilo toliko v obnovi dežele, da je občudovano od vseh, ki so videli njegove rezultate. S tem so si pa tudi pred zunanjim svetom ustvarili tak ugled, da jim ga ne more zasenčiti nobena propaganda tistih, ki so pred vojno brezskrbno in udobno živeli po prijaznih letovisih na račun srag in žuljev jugoslovanskega delavca in kmeta.

Kot ameriški državljani jugoslovanskega porekla moremo le z obžalovanjem opazovati postopanje naše ameriške vlade, katera kolikor mogoče ovira potovanje državljanov, ki želijo obiskati Jugoslavijo. Celo naši šolski mladini je odredila dovoljenje potovanja v Jugoslavijo, da bi se osebnostno prepričala o tamšnjih razmerah, ki jih nam tako črno predstavljajo.

Kaj naj to pomeni? Mar se je naša vlada pričela bati lastnega ljudstva in hoče vsled tega prikriti resnico o položaju v Jugoslaviji s tem, da ne dovoli uradnega dovoljenja za potovanje? Če je temu tako, tedaj je nekje nekaj narobe. To vladno postopanje povzroči ne le škodljivo ožjim prijateljskim odnosom med prizadetima narodoma. Ampak vedno se le ne dalo resnično prikrijevati in s tem neprijateljskim činom ne bo ta

dežela nič pridobila, obratno smo pa mnenja, da lahko gospodarsko mnogo, mnogo izgubi.

Danes v Jugoslaviji, kakor marsikje še potrebujejo veliko zunanje pomoči, katera bi lahko prišla od nas, če bi v Washingtonu mogli vsaj nekoliko razumeti človeški razvoj. Jutri deset let Jugoslavlani najbrž ne bodo več potrebovali naše pomoči in tedaj, ko se ne nje obrnejo za trgovino, nam znajo obrniti hrbet. Kdo bi jim mogel zameriti? Isto velja tudi za druge dežele pod takozvano "rusko sfero vpliva", katerim tudi nemaroma danes prodajati najpotrebnejših izdelkov, predvsem živeža, v namenu, da s tem preprečimo razvijte kolektivnega gospodarskega sistema onkraj morja, kar je zabost brez primere. Evropa ne pojde nazaj, ampak bo korakala naprej in naši dolarji ji tega pota ne ustavijo. Ko si pa enkrat sedaj od nas zapostavljeni narodi gospodarsko opomorejo, znajo posledice silno reflektirati na našo domačo industrijo, mase delavcev pa bodo stale v kraških linijah, kakršnih ne pomni zgodovina, če se bodo tako trdo držali privatnega podjetništva kot sedaj.

Skoda za deželo, v kateri je mnogo poštenih in liberalno mislečih mož in žena in kjer tudi ljudstvo vobče ni slabše od drugih narodov, da je v vladnem vodstvu skupina brezsrčnih politikasov in militaristov, katerih glavni cilji so grabljenje po bogastvu ter dobičkih brez ozira na posledice za narod in človeštvo. Te vrste ljudje tudi netijo mednarodno sovrastvo in pehajo mase v vojne, v katerih si kujejo milijone.

Bratje in sestre! Slovenski ameriški narodni svet je edina organizacija med nami ameriški Slovenci, katera si resno prizadeva ublažiti sovražno razpoloženje v tej deželi do jugoslovanskega naroda, katerega sejejo militaristi, ter drugi instigatori v namenu, da zažgejo plamen tretje svetovne vojne.

Očetje in matere! Ako vam je kaj za vaše otroke in mladino do življenja, ne držite rok križem, stopite v naše vrste in postanite aktivni, da bomo tako zmorni efektivno kljubovati miru sovražnih propagand, ki jo zlobno širijo za to plačani elementi. Potrebna so nam tudi finančna sredstva za uspešno pobijanje reakcionarnega navala na napredno in liberalno misleče ljudi, s katerimi v borbi je tudi SANSo od njegovega početka. SANSova blagajna se krči in če bi ne bilo potrebnih denarnih sredstev, je lahko razumeti, kaj bi to za organizacijo pomenilo. Sedaj je čas, da po naselbinah organizirate razne priredbe v korist SANSo, da se tako pojači njegova blagajna in omogoči naše plemenito delo v obrambo svetovnega mira. SANSo potrebuje poživljenja, več odločnih in za našo delo aktivnih bojnikov v teh resnih časih, ko bi ne smelo biti nikogar, ki bi sedel na plotu in čakal trenutka, na katero stran bi bilo varnejše skočiti. Ako pri našem delu za SANSo posnemamo brate v domovini v njihovem pogumu in odločnosti, sigurno moramo tudi mi doseči željene uspehe.

SANS.

Another Freedom Through Government

As part of the ceremony of a visit to the "Freedom Train," now touring the nation, visitors are given an opportunity to sign what is called "The Freedom Pledge." Here it is:

"I am an American. A free American. Free to speak—without fear. Free to worship God in my own way. Free to stand for what I think right. Free to oppose what I believe wrong. Free to choose those who govern my country. This heritage of freedom I pledge to uphold for myself and all mankind."

That, we aver, is a good pledge. We would not delete a single sentence from it. But we would add at least one more "freedom" to the list. Here it is:

"Free to work without paying tribute to any man or class." We say that the above "freedom" doesn't exist in this nation. Despite "victory" in two wars for "freedom," most Americans must obtain the permission of an owner of industry before he can work and earn a livelihood. He gets that permission only upon the tacit agreement that the person or persons who own the industry also will own all that the worker produces and pay him a wage for his services which will be of less value than the product of the workers' toil.

We assert that mankind is less than wholly free so long as another person can make him pay an owner's profit for the privilege of producing wealth. And so we ask for freedom to work and freedom from producing surplus for private owners.

This latter freedom, like all other freedoms enjoyed in a democracy, must be obtained and preserved by orderly government action. Otherwise the injustice of profit-taking by owners will be replaced by other injustices imposed by a new ruling class. But freedom to work without paying tribute can not be achieved at all so long as a section of the people own the means of production while the majority who work own little more than their personal needs.

We therefore submit that the next step to a higher freedom can not be taken until the capital wealth of the nation is made the socialized property of everybody. Only then can consumption goods be produced for the general welfare instead of for the profit of owners.

It is for the consideration of those who would pledge to uphold the American heritage of freedom that we now urge that the next step be taken. For, since freedom is indeed everybody's business, it is the business of this generation to bring freedom up to date, just as the founding fathers fashioned a pattern of freedom that fit their times.

Democratic Socialists offer the program for modernizing freedom—for keeping and building up that which is good. The socialization of industry, the ending of owner exploitation, securing the right to every American to work and enjoy the full fruits of his labor—

That is the job to which Socialists would set their government today.

Who is willing to add another sentence to the Freedom Pledge?—Reading Labor Advocate.

We're a Great People, but — Read This!

Here is something to make comfortable Americans—especially those living in the capital of our country—feel ashamed.

For three weeks, a Washington policeman saw a poor old woman, Mrs. Elizabeth Hudlow, who is almost totally deaf, sleeping every night in a street car station, because she had no money for a roof over her head.

Finally the policeman arrested her, took her to a judge and said, with cold weather coming on, she would be better off in jail. The judge put her there, for lack of anything else to do.

It turned out that she is supposed to get \$46 a month relief, but has not been receiving it from the Board of Public Welfare.

Evidently that particular group of bureaucrats has been too busy to attend to an old woman's needs.

Even if she did get it, \$46 a month wouldn't pay for Washington room rent, food and other necessities at present high prices.

So, Mrs. Hudlow, deaf and lonely, went to jail—her only offense poverty! The policeman was shocked, the court was shocked; between them—they found a temporary resting place for Mrs. Hudlow.

Embarrassed by Huge Profit Take

NEW YORK — "The market is talking such enormous profits for Cudahy (one of the big four meat packing firms) that it thinks a stock split is inevitable in order to temper the impact of the income on the public mind," reports the New York Sun.

The big four—Armour, Swift, Wilson and Cudahy—reported a net profit of \$64,200,000 for 1946, or more than double their combined net profit in 1945.

"Whooping"

None of the figures for this year are out as yet, but Time magazine predicts that all the packers are expecting "whooping profits." Whether the others, too, plan to follow Cudahy's lead in easing the shock on the price-conscious public mind is not yet known.

Blow at Santa

Santa Claus will probably carry a lighter bag this year, because of higher prices of toys.

They will cost 10 per cent more, according to the American Toy Institute. They were beyond the reach of many families last year.

Samples of what is in store for the "kiddies": "Raggedy Ann" dolls that used to sell for \$1 to \$2 now cost anywhere from \$4 to \$10. A small fire wagon that once was sold for \$1 will now cost \$5.

Checks "Listeners In"

A device that will record the number of listeners to a radio broadcast is announced by the Columbia Broadcasting System. It is said to operate on the radar principle.

Now the Secret is Out

As things stand now, if the British House of Commons, elected by the people, passes a bill, the House of Lords, which is hereditary and, therefore, not elected by the people, may hold up the legislation for two years. The British Labor party proposes to reduce that hold-up period from two years to one.

Churchill and his Tory supporters are infuriated. Why they are in this turbulent state of mind has just been revealed.

The Labor party is preparing to nationalize iron and steel. If the House of Lords retains its two-year veto power, it can "sit" on that proposal until the Labor party is forced to face another general election.

The Conservatives don't object very much to the nationalization so far put over. But there's big money in iron and steel. That's why the shoe pinches.

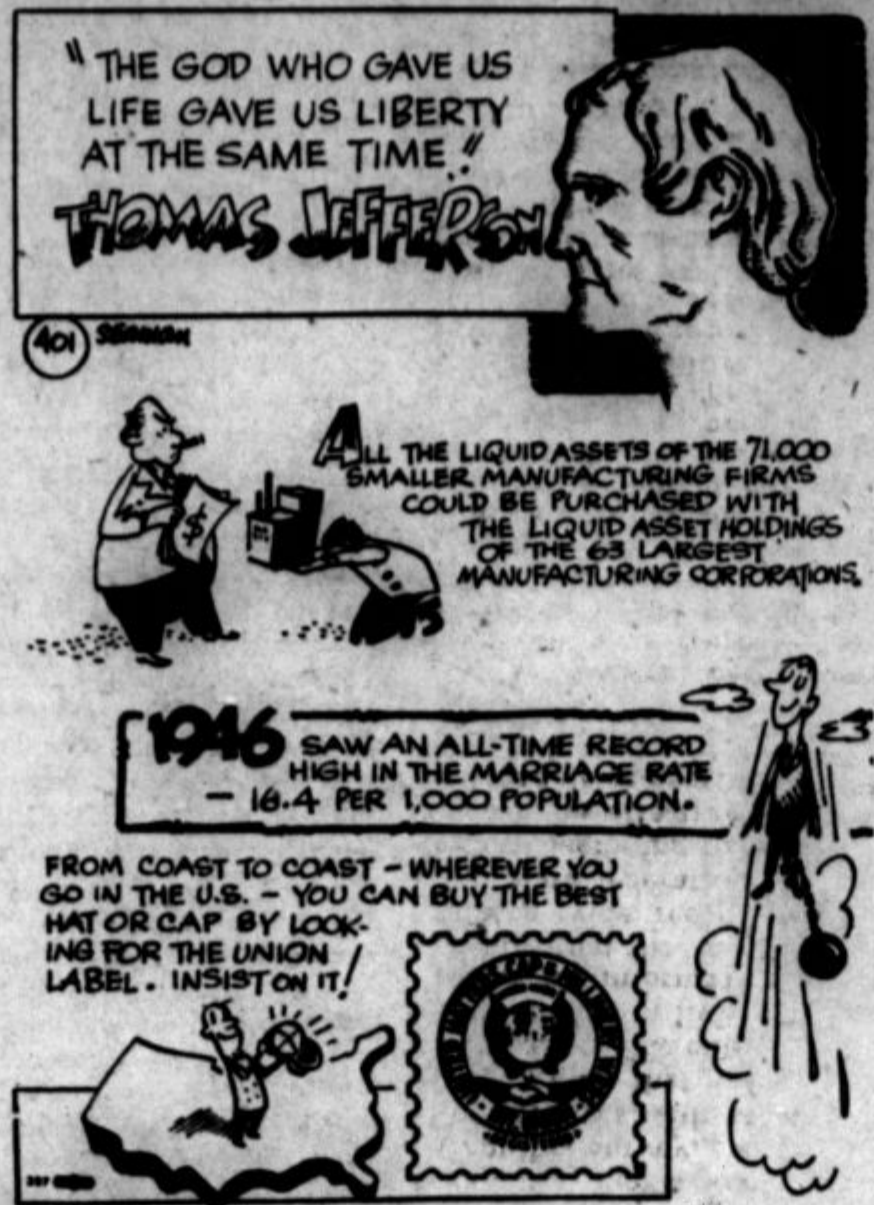
Read 'Em, Weep

American housewives "eyes will pop" when they read the prices at which meats are now being sold in England. According to the British Information Service, this is the list:

"Leg of lamb, 28 cents per pound; lamb chops, 36 cents; rib roast of beef, 28 cents; steak, 46 cents; chuck roast, 22 cents; pork loin, 27 cents; sausage, 25 cents, and veal chops, 28 cents."

The amount of meat British Housewives can buy is limited by ration regulation—but prices are held down.

THE MARCH OF LABOR

BRITISH LABOR PRESS CALLS FOR MORE SOCIALISM NOW

More socialism and less appeasement of the middle class was urged on the British Labor Party by the two most influential Labor weeklies as the answer to Conservative gains in the recent municipal elections.

Both "The Tribune" and the "New Statesman and Nation" blamed a weak and ineffective appeasement policy for Labor's loss of votes, and urged vigorous propaganda and action for socialism.

"The Tribune" declared that if the government believed in the socialism which it was elected to establish, "then all its major acts must fit and be worked into the same theme. All must appear as a challenge to the old society. All the hardships and sacrifices must be invoked as a contribution to the building of the new society."

Attacking Sir Stafford Cripps for emphasizing national unity rather than social revolution in his recent speeches, "The Tribune" asked: "Does the government believe in itself?" After listing many of the Labor government's achievements in the last two years "The Tribune" declares: "Saturday's results should help the government to make up its mind. The only answer to Tory damage is Socialist will and imagination and a Socialist policy."

The "New Statesman and Nation" insisted that: "Socialism did not win its mass support by appeasement of a disgruntled middle class. Only by recovering the old zest of the street corner, and by showing that austerity is necessary for achieving a socialist goal, will the Labor leadership reinvigorate itself and the movement."

CO-OPERATION NEEDED

Workers are organized in unions to raise wages, "but this is not enough," the American Federation of Labor points out. "We need," the federation says in its monthly survey, "to organize as consumers, in co-operatives and credit units with other consumers, to arise our buying power by seeing that wage increases are not wiped out by rising prices, unreasonable charges for loans and mortgages, high cost and poor quality in living necessities."

Reporting that locals are asking for information on co-ops and credit unions, the federation says that the "new idea of our importance as consumers" is gaining wide recognition among local and central labor unions and state federations of labor.

"AFL members," it is added, "are beginning to see that their economic strength as consumers can be effective if they join with other consumers in genuine Rochdale co-operatives."

Campaign Speech For '48

Here is the sort of political speech some folks might like to hear in the 1948 campaign:

"Ladies and gentlemen, I shall waste no words.

"Hooray for George Washington! What we need is another Farewell Address—sent special delivery to Europe."

"Hooray for Abe Lincoln. What we need is another Emancipation Proclamation—emanation from Europe."

"Down with the Marshall plan. Down with the Truman foreign policy. Down with One Worlders. What this country needs is relief from foreign relief."

"To hell with all the debt welchers of the first world war. To hell with financing British socialism and French inefficiency. To hell with what might happen in Germany, or Greece. To hell with worrying about Russia. The smart thing is to let them bite off more than they can chew. And, above all, to hell with electing any more New Dealers."

"On to the polls, voters of the middle west, and make it possible once more to say:

"America is for Americans!"

Debt!

The American people are three billion dollars deeper in debt today than at the first of the year, largely because of record high prices.

That startling disclosure is made by the Institute of Life Insurance. It said the rise in personal debt this year is a continuation of a trend in 1946, when the total increased \$8.1 billion, the biggest annual rise on record.

More than a quarter of the nation's 46,300,000 spending units were said to be living beyond their incomes last year, either by drawing on savings or borrowing.

Ballyhoo

This year American business will spend \$3.6 billions on advertising, 15 per cent more than last year. That is more than twice as much as the entire cost of the Federal government before the First World War.

Of course, it should be noted that this staggering sum will not come entirely out of the pockets of the advertisers.

A substantial portion will be footed by Uncle Sam, since business is allowed to deduct advertising costs in filing income tax returns. The balance will be added to the price of goods.

"A Lady in a Mink Coat"

Imposters Manage to Get on New York City Relief Rolls

Mayor O'Dwyer of New York City has been ordered by his physicians to cancel all night engagements because, they say, he has worked himself into a state of exhaustion.

Many difficult problems have faced the mayor, the latest being racketeering in the city's Welfare Department.

An investigation by the state has revealed all sorts of abuses. A woman who has assets of \$60,000 and is togged out in a mink coat and hat has been maintained at a hotel at a cost of \$7.50 a day.

A family whose breadwinner was earning a salary of \$100 a week was getting more than \$250 a month in relief payments. A notorious book-maker was being maintained at city expense in the style to which he was accustomed.

Others on relief included a married woman indicted for grand larceny; a mother who entertained men in her hotel room while her children played in the lobby at all hours; and a man separated from his wife and three children who was living with another woman.

How these imposters managed to get on relief rolls is a matter which the investigation seeks to clear up.

The mayor, who hates grafters, promptly dismissed the head of the department. Other heads are sure to fall.

West European Fulcrum

The job of saving capitalism looks like a fight for western Europe, a fight in which capitalism is not likely to leave the outcome to the chances of the ballot box. The Chicago Daily News summarizes the fighting power thus: US, 10 army divisions against Russia's 180; US, 1,720 combat planes against Russia's 44,000; US has 3,080 naval and cargo ships against Russia's 200 submarines; giving a Russia enough it reckons if it came to an armed showdown to over-run Europe early in the fighting.

Business Week gives an interesting table of industrial capacity showing what would be the change in power if Russia acquired control over Western Europe. Taking the figures for 1940 production for steel production in millions of tons we get: USA 67; western Europe 60; Russia 20; eastern Europe 5. Seizure of western Europe would change the line-up of 127 against 25 to one of 67 against 85. In coal the figures ran: US 503, W. Europe 607, Russia 183, E. Europe 90. Again seizure would change a line-up of 1,110 against 273 to one of 503 against 860. Or in millions of tons of grain the tally runs: US 121, W. Europe 71, Russia 118, E. Europe 75, and the change in line-up would make a shift from one of 192 against 133 to one of 121 against 264. In terms of electric power it would change a line-up of 285 in the current west against 65 to one of America's 145 billions of kilowatt hours against Russia and Europe's 205. Such facts indicate the importance of the diplomatic battle for Western Europe, they explain the \$19 billion spent for aid since "victory," and the Marshall plan.

How about the 132 million people here, the 261 million in western Europe, the 193 million in Russia and the 121 million in her satellite nations? About some of those to the east there is a lack of statistics, but the reports are clear that they are hungry. For the rest, the story is told in terms of calories consumed per person per day as follows: US 3,400 calories; England 2,900; France and Holland, 2,600; Belgium, 2,500; Austria and Italy 2,000; Germany 1,800. Many do not get this much; many get only 900 calories—and it is possible to get a diet of 3,000 calories that still leaves you feeling hungry.—Industrial Worker.

Turn 'Em Loose

While the price of eggs soars to record heights, the Federal government has more than 90 millions pounds in storage. The eggs were bought early in the year to maintain the farmers' "parity" price.

Senator Leverett Saltonstall (Rep., Mass.), thinks these eggs should be turned loose for the "benefit of the consuming public."

He has written a strong letter to Charles Luckman, chairman of the Citizens' Food Committee, demanding reasons why his request should not be heeded.

Steel Trust "Holds Up" the West

Is a Big Business combine getting too strong when it not only dictates the prices paid by individual consumers throughout the country, but also holds back the development of a whole vast region?

That question was put before the American people this week by the Federal Trade Commission.

As LABOR reported, the F. T. C. recently charged that all steel buyers everywhere are forced to pay the same "identical" prices for steel, regardless of what company they buy from, or whether the steel is made in a mill nearby or far away.

Now the commission charges that this "basing point" price-fixing system discriminates against an entire region—all the Western mountain and coast states.

Steel buyers there are forced to pay prices which include rail freight from far-distant Eastern mills, even when the steel is made in the West near the buyers.

Moreover, the F. T. C. said, the steel magnates get together in "group meetings," at which they "conspire" to prevent construction of new mills or "steel production facilities." That is why the West has been unable to expand the steel industry there.

While the F. T. C. tries to break up this discrimination against the West, another government agency helped the steel monopolists continue their old game.

The War Assets Administration sold the huge new steel plant at Geneva, Utah—built during the war at government expense—to the U. S. Steel Corporation at a bargain price.

U. S. Steel is the leader of the steel price-fixers and is not likely to let the Geneva plant cut prices in the West.—Labor.

People Doubt "Freedom of Press"

The "Editor and Publisher," journal of the men who own and run daily newspapers, is much opposed by the results of a survey it recently conducted through 44 papers in 15 states.

They "polled" their readers on this question: "Is the American press a free press?" The answers are significant, especially in view of the fact that the survey was managed by the newspapers themselves.

Of the thousands of Americans asked the question, 52 per cent replied "Yes," but 38 per cent said "No," and 10 per cent "had no opinion."

Thus, scarcely more than half asserted belief in the freedom of the American press, despite the reassurances they constantly read in the papers.

Of course, in this country there are no restrictions on freedom of the press, so far as the Constitution and the government are concerned.

But a handful of men, who lack social vision and devotion to the general welfare, own and control most of our newspapers, and run them for the money they can make out of them.

That 'Loyalty Pledge'

Maybe we can shed a little light on the refusal of many anti-Communists to sign the non-Communist "loyalty pledge" required of union officials who want to use the new NLRB.

For one thing, they object to being asked to swear they're innocent before anybody has accused them of being guilty. This is directly contrary to American tradition.

Then, they're irked by the fact that union officials—not union and company officials alike—have to sign the "pledge." They might feel better about the situation if employers had to swear that they were not connected with the Ku Klux Klan, Christian-American, Inc., or Gerald L. K. Smith's outfit.—CIO News.

It's All In Knowing How

The Standard Oil Company of California, which is the industrial octopus of the West, is noted for the clever way in which it extends its holdings.

This company has just purchased from the War Assets Administration for \$6 million the Richmond, Calif., refinery where it manufactured 100-octane gasoline for the government during the war. The refinery was built by the government at a cost of \$21,214,948.

It looks like the company has registered another achievement at public expense in doing all right for itself.

Federal Jobs Down 50,000 in 27 Months

WASHINGTON, D. C. — The Civil Service Commission reported a drop of nearly 50,000 in the number of persons employed here by the Federal Government. The decrease in employment took place over the last 27 months, the commission said.

Government employment in Washington now totals about 198,000, compared to around 257,000 in June, 1945, the report showed. Peak Federal employment here was in 1943 when there were approximately 300,000 employees.

The figures were released by the commission as it summarized Federal employment state by state. California has the largest number of Government workers—195,000, while New York state is second with 178,000.

Faithfulness and truth are the most sacred excellences and endowments of the human mind.—Cicero.

Nestle and Maggie Have Merged

Did you notice that little news item which, to general surprise, publicly announced the merger of the Nestle and Maggi enterprises?

Altho this does not create a new trust—since what is involved is the merger of two enterprises in the food field which do not make identical products—we are witnessing nevertheless, a landmark in the concentration of capital.

The working capital and reserves of A. S. Alimmenta (Maggi) topped 37 million francs on March 31, 1945; those of the Nestle and Anglo-Swiss Holding Company were close to 90 million at the end of 1944.

This trend is certainly not on the wane — quite the contrary. Whether or not the nationalization programs now under way in England, France, Czechoslovakia and elsewhere continue, it is clear that the future is with bigness, for the sole reason that modern industrial equipment calls for immense capital investment.

And if, as we dimly foresee, atomic energy is used some day for the purpose of peace, its use will undoubtedly serve to accelerate the procession toward great industrial and financial combinations, for heavy plant investments.

There are those who hope that we will remain apathetic in the face of this spreading network of big business, that we will watch with indifference while the disparity increases between the power of science and the individual's power to control its utilization!

To throw the machine into reverse is not possible; we cannot swim upstream in time. The solution must be found elsewhere. We must keep pace with our age, rather than remain in one place, our eyes fixed on the dead past.

But we can set up a counterweight to the concentration of production by opposing to it the concentration of our purchasing power, thru cooperation.

Modern science, which astonishes us by its perfection and disturbs us by its terrible power, can become a prodigious instrument of cultural progress if we are able to dominate it.

We must have, for that, not only cooperatives but cooperators, informed and conscious of their responsibility. — La Cooperation, Basle, Switzerland.

Correct
"Richie, you're a pig. You know what a pig is, don't you?"
"Sure, Daddy. A pig is a hog's little boy."